

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet b.b., telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Ислахијет б.б., телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13-242/14
R: 04-01, 011-01, 013-01/14

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31. 12. 2013. godine
Razvojno-garantnog fonda „RGFBD“ Brčko distrikta BiH**

Brčko, juni 2014. godine

SADRŽAJ

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
REZIME DATIH PREPORUKA	5
1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	6
2. UVOD.....	10
3. OPĆI DIO	10
4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	12
5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE.....	12
6. NALAZI I PREPORUKE.....	12
<i>6.1. RUKOVODSTVO I SISTEM INTERNIH KONTROLA</i>	<i>12</i>
<i>6.2. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE</i>	<i>13</i>
<i>6.3. BILANS STANJA NA DAN 31. 12. 2013. GODINE</i>	<i>14</i>
<i>6.3.1. Stalna sredstva.....</i>	<i>14</i>
<i> Postrojenje i oprema</i>	<i>14</i>
<i>6.3.2. Tekuća sredstva</i>	<i>15</i>
<i>6.3.3. Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja.....</i>	<i>15</i>
<i>6.4. BILANS USPJEHA ZA PERIOD 1. 1. - 31. 12. 2013. GODINE</i>	<i>16</i>
<i>6.4.1. Ostvareni prihodi.....</i>	<i>16</i>
<i>6.4.2. Ostvareni rashodi</i>	<i>16</i>
<i>6.4.3. Višak rashoda nad prihodima.....</i>	<i>17</i>
7. KREDITNE GARANCIJE.....	17
8. KOMENTAR.....	19

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet bb, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Ислахијет бб, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizija-bd.ba

Menadžmentu Razvojno-garantnog fonda „RGFBD“ Brčko distrikt BiH

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju priloženog bilansa stanja **Razvojno-garantnog fonda “RGFBD” Brčko distrikt BiH** (u daljnjem tekstu: **Garantni fond**), sa stanjem na dan **31. 12. 2013.** godine i odgovarajućeg bilansa uspjeha, izvještaja o novčanim tokovima i izvještaja o promjenama kapitala za godinu koja se završava na taj dan, te reviziju usklađenosti poslovanja i pregled značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih napomena.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu, izradu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. **Rukovodstvo** je također odgovorno za usklađenost poslovanja Garantnog fonda s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08) i ISSAI standardima revizije (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 11/11). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o

efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja:

Garantni fond je izdao Hypo Alpe Adria a.d. banci Banja Luka više kreditnih garancija u vrijednosti od 123.105,00 KM od ugovorom predviđenog iznosa (zabilješka 7 Izvještaja).

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje može imati naprijed navedena kvalifikacija, finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, finansijski položaj **Garantnog fonda** na dan **31. 12. 2013.** godine, rezultate poslovanja i novčani tok, za godinu koja se završava na taj dan, **u skladu sa općeprihvaćenim Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.**

Finansijsko poslovanje Garantnog fonda u toku **2013.** godine, osim za naprijed navedene kvalifikacije, bilo je **usklađeno u svim materijalno značajnim aspektima s važećom zakonskom i drugom regulativom.**

Zamjenici glavne revizorke

Tomo Vozetić, dipl. oec.

Božo Zimonjić, dipl. oec.

Glavna revizorka

Dževida Hodžić, dipl. oec.

REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja Garantnog fonda za 2013. godinu, konstatovali smo određeni broj propusta i nepravilnosti te u cilju otklanjanja istih, dali smo sljedeće preporuke:

Potrebno je oročavanje sredstava povjeriti većem broju poslovnih banaka u cilju eliminisanja, smanjenja ili diverzifikacije rizika.

Potrebno je, pratiti oslobađanje ranije izdatih kreditnih garancija.

Potrebno je, obezbijediti potreban iznos sredstava za finansiranje obavljanja djelatnosti Garantnog fonda.

1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans stanja na dan 31. 12. 2013. godine

Tabela 1

Grupa konta (konto)	P O Z I C I J A	Zabilj eš k a	Iznos po odbitku ispravke vrijednosti	
			Prethodn a godina 2012.	Tekuća godina 2013.
1	2	3	4	5
	A K T I V A			
	A. STALNA SREDSTVA		1.304.003	1.302.317
00	Nekretnine, postrojenja i oprema		4.003	2.317
01	Stalna nematerijalna sredstva			
02,03	Dugoročni plasmani i potraživanja		1.300.000	1.300.000
08	Dugoročna razgraničenja			
	B. TEKUĆA SREDSTVA		907.463	2.080.130
10	Novac i novčani ekvivalenti		907.463	2.080.130
11,12	Kratkoročni plasmani i potraživanja		-	
13	Zalihe			
14	Ulazni porez (PDV)			
18	Kratkoročna razgraničenja			
	S V E G A A K T I V A		2.211.466	3.382.447
	P A S I V A			
	A. TRAJNI IZVORI		1.360.666	1.358.145
200	Trajni izvori		1.300.000	1.300.000
201	Rezerve			
202	Neraspoređeni višak prihoda		79.380	60.666
203	Neraspoređeni višak rashoda		18.714	2.521
204	Revalorizacione rezerve			
	B. DUGOROČNE OBAVEZE			
21	Dugoročne finansijske obaveze			
28	Dugoročna razgraničenja i rezervisanja			
	C. KRATKOROČNE OBAVEZE		850.800	2.024.301
30	Tekuće obaveze		1.458	1.428
31,32	Kratkoročne finansijske obaveze		64.431	-
34	Obaveze za PDV		-	-
38	Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja		784.911	2.022.874
	S V E G A P A S I V A		2.211.466	3.382.447

Napomena: Bilješke uz finansijske izvještaje sastavni su dio našeg izvještaja.

Bilans uspjeha za period 1. 1. – 31. 12. 2013. godine**Tabela 2**

Grupa konta (konto)	P O Z I C J A	Zabilješka	I Z N O S	
			Prethodna godina 2012.	Tekuća godina 2013.
1	2	3	5	6
	A. P R I H O D I			
410	Članarina			
411	Prihodi iz budžeta		1.949.941	797.037
412	Humanitarni prihodi			
417	Prihodi od vlastite aktivnosti		74.025	66.424
418	Ostali prihodi			
	S V E G A P R I H O D I		2.023.967	863.461
	B. R A S H O D I			
400	Materijal i energija		7.542	7.175
401	Usluge		1.943.750	775.404
402	Plaće i ostala primanja zaposlenih		75.332	79.332
403	Amortizacija		1.628	1.686
404	Finansijski rashodi			
405	Putni troškovi			-
406	Humanitarni rashodi			
407	Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata			
408	Ostali rashodi		14.429	2.384
	SVEGA RASHODI		2.042.681	865.982
	C. R E Z U L T A T			
	Višak prihoda			
	Višak rashoda		18.714	2.521

Napomena: Bilješke uz finansijske izvještaje sastavni su dio našeg izvještaja.

Izveštaj o novčanim tokovima za period 1. 1. - 31. 12. 2013. godine

Tabela 3

Red. broj	O P I S	Oznaka	I Z N O S	
			Teuća 2013.	Prethodna 2012.
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1.	Neto dobit (gubitak) za period		-2.521	-18.714
	Usklađivanje za:			
2.	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nemater. sredstava	+		
3.	Rashodi (prihodi) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)		
4.	Amortizacija vrijednost usklađiv. materijalnih sredstava	+	1.686	1.628
5.	Rashodi (prihodi) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)		
6.	Usklađivanja po osnovu finansiranja stalnih sredstava	+(-)		
7.	Nereal. rashodi/prihodi od razmjene valuta-kursne razlike	+(-)		
8.	Ostala usklađivanja za negotovinske stavke i tokove koji se odnose na ulagačke aktivnosti	+(-)		
9.	Ukupno (od 2 do 8)		1.686	1.628
10.	Povećanje(smanjenje) zaliha	-(+)		
11.	Povećanje (smanjenje) potraživanja	-(+)		-
12.	Povećanje (smanjenje) drugih potraživanja	-(+)		
13.	Povećanje (smanjenje) aktivnih vremenskih razgraničenja	-(+)		
14.	(Povećanje) Smanjenje obaveza prema dobavljačima	+(-)	-30	129
15.	(Povećanje) Smanjenje ostalih obaveza	+(-)	-64.431	64.431
16.	(Povećanje) Smanjenje pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	1.237.962	70.059
17.	Ukupno (od 10 do 16)		1.173.501	134.619
18.	Neto novčani tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)		1.172.667	117.533
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
	PRILIVI GOTOVINE IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
19.	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 20 do 25)			
20.	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	(+)		
21.	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	(+)		
22.	Prilivi iz osnove prodaje stalnih sredstava	(+)		
23.	Prilivi iz osnove kamata	(+)		
24.	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	(+)		
25.	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih	(+)		

	finansijskih plasmana			
26.	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 27 do 30)	(-)		1.936
27.	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	(-)		
28.	Odlivi iz osnova prodaje dionica i udjela	(-)		1.936
29.	Odlivi iz osnove prodaje stalnih sredstava	(-)		
30.	Odlivi iz osnova ostalih finansijskih plasmana	(-)		
31.	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktiv. (19 minus 26)			
32.	Neto odliv gotovine od ulagačkih aktiv. (26 minus 19)			1.936
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
33.	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 34 do 37)			
34.	Priliv iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+		
35.	Priliv iz osnova dugoročnih kredita	+		
36.	Priliv iz osnova kratkoročnih kredita	+		
37.	Priliv iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+		
38.	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 39 do 44)	(-)		
39.	Odliv iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	(-)		
40.	Odliv iz osnova dugoročnih kredita	(-)		
41.	Odliv iz osnova kratkoročnih kredita	(-)		
42.	Odliv iz osnova finansijskog lizinga	(-)		
43.	Odliv iz osnova isplaćenih dividend	(-)		
44.	Odliv iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	(-)		
45.	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)	(-)		
46.	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)	(-)		
47.	D. UKUPNI PRILIV GOTOVINE (18+31+45)	+	1.172.667	117.533
48.	E. UKUPNI ODLIV GOTOVINE (19+32+46)	(-)		1.936
49.	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)	+	1.172.667	115.597
50.	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)			
51.	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		907.463	791.866
52.	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+		
53.	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-		
54.	K: Gotovina na kraju izvještaj. perioda (51+49-50+52-53)		2.080.130	907.463

Napomena: Bilješke uz finansijske izvještaje sastavni su dio našeg izvještaja.

NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA RAZVOJNO-GARANTNOG FONDA „RGFBD“ BRČKO DISTRIKT BiH ZA 2013. GODINU

2. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Garantnog fonda na dan **31. 12. 2013.** godine, na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08). Ured za reviziju ima prethodno iskustvo sa klijentom.

3. OPĆI DIO

Upis u sudski registar i preregistracija

Garantni fond je prvobitno registrovan kao **Garantni fond za ruralne kredite „GFBD“ Brčko distrikt BiH**, Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH o upisu subjekta upisa u sudski registar broj: D-485/03 od 25. 4. 2003. godine i na osnovu Odluke gradonačelnika o osnivanju Razvojno-garantnog fonda za ruralne kredite „GFBD“ Brčko distrikt BiH broj: 01-014-773/03 od 20. 2. 2003. godine. Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, broj: D-826/04 od 16. 7. 2004. godine, izvršena je promjena naziva u **Garantni fond „GFBD“ Brčko distrikt BiH** kao i dopuna djelatnosti.

Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj: 096-0-09-000049/09 od 13. 10. 2009. godine, izvršena je promjena naziva u Razvojno-garantni fond „RGFBD“ Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Razvojno-garantni fond) i proširene su djelatnosti istog.

Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, broj: D-173/05 od 16. 2. 2005. godine, na osnovu Odluke Upravnog odbora o imenovanju direktora Razvojno-garantnog fonda broj: 025/05 od 17. 1. 2005. godine, izvršena je promjena lica ovlaštenog za zastupanje. Osnovni sud Brčko distrikta BiH, rješavajući po prijavi Razvojno-garantnog fonda, na osnovu člana 26 stava 1 Zakona o registru preduzeća i preduzetnika Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 9/2001), izdaje Rješenje pod brojem: 096-0-09-000049/09 od 13. 10. 2009. godine u kome je upisan skraćeni naziv subjekta „**R G F B D**“ **Brčko** sa sjedištem u Brčko distriktu BiH Brčko, Bulevar mira broj 10, matični registracijski broj subjekta upisa: 4-77 te broj identifikacione oznake: 4.

Iz Registarskog lista „Podaci o osnivaču subjekta upisa“ i člana 1 Odluke o osnivanju (prečišćen tekst) broj: 01-014-010665/04 od 16. 9. 2004. godine, vidljivo je da je osnivač Razvojno-garantnog fonda, Brčko distrikt BiH.

Članom 1 prethodno navedene odluke definisano je da iznos deponovanih (oročenih sredstava) Garantnog fonda, kod komercijalnih banaka iznosi **1.300.000,00 KM**, i ista će se koristiti:

- za davanje garancija po kreditima ruralnom sektoru (registrovani poljoprivredni proizvođači) u vrijednosti od **300.000,00 KM** i
- za davanje garancija po kreditima malim i srednjim preduzećima i samostalnim preduzetnicima u vrijednosti od **1.000.000,00 KM**.

Garantni fond je, Odlukom Upravnog odbor broj: 235-2/12 Od 19. 10. 2012 godine, izvršio izmjene Statuta u dijelu usklađivanja djelatnosti u skladu s Odlukom o klasifikaciji djelatnosti Brčko distrikta BiH, te izmijenio član 9 stav 1 tačku 1 Statuta u dijelu brisanja odredbi o “ u cilju bržeg zapošljavanja”.

Porezna registracija

Garantnom fondu je dana **28. 10. 2009.** godine izdata Potvrda o registraciji od strane Porezne uprave Brčko distrikta BiH, pod identifikacijskim brojem: **4600102930004**.

Uprava

Garantnim fondom upravlja Upravni odbor, koga po odredbama člana 14 Statuta, čini pet članova. Dva člana su iz reda zaposlenika Vlade Distrikta, a tri iz reda građana.

Djelatnost Garantnog fonda

U skladu s Odlukom o klasifikaciji djelatnosti Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 1/11) Garantni fond obavlja sljedeće djelatnosti:

- 64.92 Ostalo kreditno poslovanje,
- 64.99 Ostale finansijske uslužne djelatnosti osim osiguranja i penzionih fondova i dr.
- 66.12 Djelatnost posredovanja u poslovanju papirima od vrijednosti i robnim ugovorima,
- 66.19 Ostale pomoćne djelatnosti u finansijskim uslugama, osim osiguranja i penzionih fondova,
- 70.22 Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem,
- 73.20 Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja
- 74.90 Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti, dr.

Aktivnosti Garantnog fonda

Garantni fond je osnovan u svrhu davanja garancija za kredite malim i srednjim preduzećima i samostalnim preduzetnicima i davanje garancija za ruralne kredite i to u okviru dvije linije:

- Davanje garancija za kreditiranje razvoja malih i srednjih preduzeća i samostalnih preduzetnika.
- Davanje garancija za kreditiranje registrovanih poljoprivrednih gazdinstava.

Garantni fond daje kreditne garancije kreditno sposobnim klijentima, koji ispunjavaju uslove za dobijanje kredita od partnerskih kreditnih institucija, a koji ne mogu ponuditi zahtijevane kolaterale (član 9 stav 2 Statuta Garantnog fonda).

Ciljevi Garantnog fonda

- Udovoljiti visokoj potražnji za kreditima među ruralnim stanovništvom kao i kreditima za razvoj malih i srednjih preduzeća i samostalnih preduzetnika, kako bi se poboljšao pristup kreditima, naročito za one poljoprivredne proizvođače, mala i srednja preduzeća i samostalne preduzetnike kojima nedostaju kvalitetni instrumenti obezbjeđenja (kvalitetan kolateral, garancija itd.) povrata kredita.
- Pružati stručnu pomoć Vladi Brčko distrikta BiH i institucijama nadležnim za implementaciju razvojnih planova i programa u vezi s razvojem malih i srednjih preduzeća i samostalnih preduzetnika i poljoprivredne proizvodnje.
- Privlačenje novih sredstava u Brčko distrikt BiH, povećanje konkurentnosti koja će imati pozitivan uticaj u smislu kvalitetnog pristupa kreditima za stanovništvo Brčko distrikta BiH, što će doprinijeti povećanom razvoju.

Broj zaposlenih

Garantni fond je tokom 2013. godine imao 2 (dva) zaposlena radnika.

4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Garantnog fonda za 2013. godinu i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije je da se na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu prema važećoj zakonskoj regulativi i primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Za realizaciju navedenog cilja procjenjivat ćemo da li je rukovodstvo primjenjivalo zakone i propise, koristilo sredstva za odgovarajuće namjene u okviru propisanih i datih ovlaštenja, ocjenu finansijskog upravljanja i funkciju sistema internih kontrola uspostavljenih tako da zaštite imovinu i sposobnost da otkrivaju i sprečavaju značajno pogrešna prikazivanja u finansijskim izvještajima.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima revizije.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Upravni odbor Garantnog fonda je na 6. sjednici, održanoj 12. 6. 2013. godine, donio Akcioni plan za realizaciju preporuka iz Izvještaja o reviziji finansijskog poslovanja za period 1. 1. – 31. 12. 2012. godinu, broj: 121-2/13. Vlada Brčko distrikta je Odlukom broj: 48-001460/13 od 20. 6. 2013. godine prihvatila naprijed pomenuti Akcioni plan.

Provedenom revizijom utvrdili smo da je Garantni fond, implementirao preporuke iz prethodne revizije.

Napominjemo da, Garantni fond tokom 2013. godine, nije izdavao kreditne garancije iznad ugovorenog iznosa sa bankama, ali je iz ranijeg perioda još uvijek kod Hypo-Alpe-Adria bank više datih od ugovorenih kreditnih garancija za iznos od 123.105,00 KM.

6. NALAZI I PREPORUKE

6.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Funkciju upravljanja Garantnim fondom vrši Upravni odbor, a funkciju rukovođenja direktor. Popunjavanje nedostajućih članova Upravnog odbora izvršeno je Odlukom gradonačelnika broj: 05-000790/12 od 19. 3. 2013. godine.

Izvršili smo procjenu uspostavljanja, funkcionisanja i nadzora sistema internih kontrola na osnovu provedene revizije značajnih procesa poslovanja i povezanosti istih s finansijskim izvještajima. Cilj procjene sistema internih kontrola je, da obezbijedi razumno uvjerenje vezano za postizanje ciljeva u sljedećim područjima: efikasnosti i uspješnosti poslovanja, pouzdanosti finansijskog izvještavanja, saglasnosti s postojećim zakonima i propisima i zaštiti imovine.

Garantni fond je po odluci Upravnog odbora nakon provedenog Javnog poziva za odabir dvije banke zaključio ugovor o oročavanju sredstava u ukupnom iznosu od 1.300.000,00 KM.

Revizijom se nismo uvjerali da je Upravni odbor Garantnog fonda, pri donošenju odluke o raspisivanju javnog poziva, uzeo u obzir rizik odabira samo dvije banke za oročavanje sredstava.

Revizijski tim je uočio da je na dan 31. 12. 2013. godine iznos izdatih kreditnih garancija veći od ugovorenog iznosa. Na ovu nepravilnost skretali smo pažnju i ranijih godina.

Osim navedenog, skrećemo pažnju upravi i osnivaču Garantnog fonda da postojeći izvori finansiranja Garantnog fonda, nisu dovoljni da osiguraju pokriće troškova obavljanja djelatnosti, što ima za posljedicu kontinuirano iskazivanje gubitka po osnovu poslovanja.

Potrebno je oročavanje sredstava povjeriti većem broju poslovnih banaka u cilju eliminisanja, smanjenja ili diverzifikacije rizika.

Potrebno je, pratiti oslobađanje ranije izdatih kreditnih garancija.

Potrebno je, obezbijediti potreban iznos sredstava za finansiranje obavljanja djelatnosti Garantnog fonda.

6.2. Planiranje i izvještavanje

Upravni odbor je donio Odluku broj: 266-4/12 od 13. 12. 2012. godine o usvajanju Finansijskog plana Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta za 2013. godinu, kojim su ukupni prihodi i primici planirani u iznosu od 2.899.750,00 KM.

Na 12. sjednici Upravnog odbora od 16. 8. 2013. godine usvojeno je Uputstvo o pripremi, donošenju, praćenju izvršenja i realizacije Finansijskog plana Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta BiH broj: 151-4/13.

Garantni Fond je Odlukom upravnog odbora od 18. 12. 2013. godine (234-2/13) izmijenio finansijski plan za 2013. godinu, kojim su ukupni prihodi i primici planirani u iznosu od 864.737,00 KM.

U narednoj tabeli dajemo finansijski plan i njegovo izvršenje na dan 31. 12. 2013. godine:

R. br.	OPIS	Plan za 2013.	Izvršenje	% izvršenja
0	1	2	3	4(3/2)x100
1.	Prihodi od kamata	67.700,00	66.423,82	98,11
2.	Grant Vlade (za tekuće poslovanje)	35.000,00	35.000,00	100,00
3.	Grant za program subvencioniranja	762.037,00	762.037,12	100,00
I	Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	864.737,00	863.460,94	99,85
4.	Tekući izdaci (plate i naknade, izdaci za materijal i usluge, troškovi finansiranja programa subvencioniranja kamata)	864.737,00	863.460,94	100,14
5.	Kapitalni izdaci (nabavka opreme)	0,00	0,00	0,00
II	Ukupni rashodi i izdaci (4+5)	864.737,00	865.981,55	100,14
III	Planirani višaka rashoda nad prihodima	0,00	-2.520,61	
6.	Pokriće nedostajućih sredstava suficit iz prethodnih godina	0,00	0,00	
7.	Pokriće nedostajućih sredstava iz primitaka od zaduženja	0,00	0,00	
IV	Finansiranje (6+7)	0,00	0,00	

Ukupno ostvareni prihodi za period 1. 1. – 31. 12. 2013. godine iznose 863.460,94 KM, u odnosu na planirane ostvareni su 99,85%.

Ukupni rashodi u istom periodu ostvareni su u iznosu od 865.981,55 KM i veći su od planiranih za iznos od 2.520,61 KM.

6.3. Bilans stanja na dan 31. 12. 2013. godine

6.3.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva na dan 31. 12. 2013. godine iskazana su u iznosu od 1.302.317,00 KM koja se po strukturi sastoje od:

- nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 2.317,00 KM,
- dugoročnih plasmana i potraživanja u iznosu od 1.300.000,00 KM.

Postrojenje i oprema

U bilansu stanja na dan **31. 12. 2013.** godine neto knjigovodstvena vrijednost opreme, klasifikovana u skladu sa MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, iznosi **4.003,00 KM.**

Promjena vrijednosti opreme, iskazane u poslovnim knjigama Garantnog fonda, u toku **2013.** godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

Tabela 4

R. br.	O P I S	Postrojenja i oprema 2013.
0	1	2
1.	Nabavna vrijednost	
2.	Stanje na dan 1. 1. 2013. godine	35.335,18
3.	Povećanje	0,00
4.	Smanjenje (otpis računara)	-2.798,56
5.	Stanje na dan 31. 12. 2013. godine	32.536,62
6.	Ispravka vrijednosti	
7.	Stanje na dan 1. 1. 2013. godine	31.332,06
8.	Povećanje	1.686,13
9.	Smanjenje	-2.798,56
10.	Stanje na dan 31. 12. 2013. godine	30.219,63
11.	Sadašnja vrijednost	
12.	Stanje na dan 1. 1. 2013. godine (2-7)	4.003,12
13.	Stanje na dan 31. 12. 2013. godine (5-10)	2.316,99

Smanjenje sredstava nabavne vrijednosti i pripadajuće ispravke vrijednosti u iznosu od 2.798,56 KM odnosi se na isknjižavanje u potpunosti amortizovanog i neispravnog računara na osnovu Odluke Upravnog odbora o rashodovanju sredstava broj: 039-8/13 od 22. 1. 2013. godine.

Tokom 2013. godine nije vršena nabavka nove opreme.

Dugoročni plasmani i potraživanja

Dugoročni plasmani iskazani na dan 31. 12. 2013. godine u iznosu od 1.300.000,00 KM, odnose se na deponovana sredstva kod banaka i predstavljaju osnivački ulog Garantnog fonda.

Navedena sredstva su do 4. 10. 2013. godine bila deponovana kod: Hypo-Alpe-Adrija Bank a.d. Banjaluka, Unicredit bank d.d. Mostar, Nova banka a.d. Banjaluka i Bobar banka a.d. Bijeljina, po ugovorima o oročenom depozitu i finansijskim uslugama vezanim uz kreditne garancije iz 2008. godine. Nakon isteka ugovora iz 2008. godine, na osnovu Odluke Upravnog odbora Garantnog fonda broj: 113-3/13 od 12. 6. 2013. godine raspisan je Javni poziv za sklapanje ugovora o oročavanju sredstava broj: 160/13 od 3. 9. 2013. godine, u iznosu od 1.300.000,00 KM.

Upravni odbor je, nakon provedenog postupka odabira banaka po pomenutom Javnom pozivu, donio Odluku broj: 165-1/13 od 20. 9. 2013. godine o dodjeli ugovora o oročavanju sredstava sa:

- Pavlović International Bank a.d. Slobomir Bijeljina u iznosu od 800.000,00 KM i
- Bobar banka a.d. Bijeljina u iznosu od 500.000,00 KM.

Sa Pavlović International Bank a.d. Slobomir Bijeljina potpisan je Ugovor broj: 174/13 od 4. 10. 2013. godine kojim je ugovoreno oročavanje sredstava u iznosu od 800.000,00 KM, na period od 60 mjeseci, uz nominalnu kamatnu stopu od 6,01 % na godišnjem nivou.

Sa Bobar banka a.d. Bijeljina potpisan je Ugovor broj: 173/13 od 4. 10. 2013. godine kojim je ugovoreno oročavanje sredstava u iznosu od 500.000,00 KM na period od 60 mjeseci, uz nominalnu kamatnu stopu od 5,25 % na godišnjem nivou.

6.3.2. Tekuća sredstva

U postupku revizije ustanovili smo, da u bilansu stanja na dan **31. 12. 2013.** godine, ukupna tekuća sredstva iznose **2.080.130,00 KM**, čija struktura je sljedeća:

- novčana sredstva na transakcijskim računima 2.079.419,06 KM,
- novčana sredstva u blagajni - dnevnik od 31. 12. 2013. 710 ,60 KM.

Iskazano stanje odgovara stanju na izvodima banaka i blagajničkom izvještaju na dan 31. 12. 2013. godine.

6.3.3. Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja

Jedna od nadležnosti Garantnog fonda je implementacija Programa subvencioniranja dijela kamata za kredite preduzećima, preduzetnicima, podružnicama i nosiocima poljoprivrednih gazdinstava na području Brčko distrikta BiH koji se odobrava putem granta iz budžeta Brčko distrikta BiH.

U okviru pozicije kratkoročna razgraničenja i rezervisanja, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu i računovodstvu Garantnog fonda, u knjigovodstvu evidentiraju se unaprijed naplaćeni prihodi po osnovu subvencija-grantovi iz budžeta za subvencioniranje korisnika sredstava. Sredstva odobrena budžetom se inicijalno evidentiraju u korist pasivnih vremenskih razgraničenja, a njihov utrošak – raspodjela korisnicima u istom iznosu koliko je raspoređeno prenosi na račun prihoda, odnosno rashoda.

Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja u bilansu stanja na dan **31. 12. 2013.** godine, iskazana su u iznosu od **2.022.874,00 KM**.

Revizijom smo utvrdili da se navedena sredstva odnose na ostatak neutrošenih sredstava granta za subvencioniranje kamata iz 2012. godine u iznosu od 22.874,00 KM i sredstva granta za subvencioniranje kamata iz 2013. godine u iznosu od 2.000.000,00 KM.

6.4. Bilans uspjeha za period 1. 1. - 31. 12. 2013. godine

6.4.1. Ostvareni prihodi

Ukupno ostvareni prihodi za period 1. 1. - 31. 12. 2013. godine iznose **863.461,94 KM**.

Struktura ostvarenih prihoda prikazana je u sljedećoj tabeli:

Tabela 5

R. br.	O P I S	Iznos 2013.	% učešća u ukupnim prihodima
0	1	2	3
1.	Tekući grantovi	35.000,00	4,05
2.	Grant za subvencioniranje dijela kamata	762.037,12	88,25
3.	Prihodi iz budžeta (1+2)	797.037,12	92,31
4.	Prihodi od kamata na oročena sredstva	65.932,13	7,64
5.	Prihodi od kamata po transakcijskom računu	491,69	0,06
6.	Prihodi od vlastite aktivnosti (4+5)	66.423,82	7,69
7.	UKUPNO PRIHODI (3+6)	863.460,94	100,00

6.4.2. Ostvareni rashodi

Ukupno ostvareni rashodi za period 1. 1. - 31. 12. 2013. godine iznose 865.982,00 KM, i veći su u odnosu na prethodni period za **57,61 %**.

Struktura ostvarenih rashoda prikazana je u tabeli koja slijedi:

Tabela 6.

R. br	O P I S	Iznos 2012.	Iznos 2013.	% promjena u odnosu na 2012.
0	1	2	3	4(3/2)
1.	Materijal i energija	7.542,19	7.174,60	95,13
2.	Subvencije dijela kamata na kredite	1.929.940,7	762.037,12	39,49
3.	Knjigovodstvene usluge	3.931,20	3.931,20	100,00
4.	Advokatske usluge i kolektivno osiguranje	152,33	82,50	54,16
5.	Komunalne usluge	129,30	128,10	99,07
6.	Izdaci za tekuće održavanje	525,01	629,46	119,89
7.	Troškovi telefona i interneta	1.569,43	1.745,99	111,25
8.	Troškovi zakupa	5.220,00	5.220,00	100,00
9.	Troškovi provizije	1.920,40	1.279,06	66,60
10.	Troškovi pretplate na časopise i objavljivanje oglasa	361,50	351,00	97,10
11.	Troškovi reklame	0,00	0,00	0,00
12.	Usluge ukupno (2+3+...+11)	1.943.749,87	775.404,43	39,89
13.	Bruto plate i naknade zaposlenim	49.332,00	49.331,99	100,00
14.	Naknade članovima upravnog odbora	26.000,16	30.000,20	115,38
15.	Plaće i ostala primanja zaposlenih (13+14)	75.332,16	79.332,19	105,31
16.	Amortizacija	1.627,63	1.686,13	103,59
17.	Putni troškovi-dnevnice i izdaci za usluge prevoza i goriva	0,00	0,00	0,00

18.	Troškovi seminara	0,00	0,00	0,00
19.	Putni troškovi (17+18)	0,00	0,00	0,00
20.	Troškovi reprezentacije	1.887,00	1.983,00	105,09
21.	Ostali nespomenuti troškovi (poštarina, web i sl.)	282,16	372,20	131,91
22.	Takse	93,50	29,00	31,02
23.	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja i plaćenih bankarskih garancija	12.166,31	0,00	0,00
24.	Ostali rashodi (20+...+23)	14.428,97	2.384,20	16,52
	UKUPNO RASHODI (1+12+15+16+19+24)	2.042.680,82	865.981,55	42,39

6.4.3. Višak rashoda nad prihodima

Kao rezultat sučeljavanja prihoda u iznosu od **863.461,00 KM** i rashoda u iznosu od **865.982,00 KM**, u bilansu uspjeha, za period 1. 1. - 31. 12. 2013. godine, iskazan je višak rashoda nad prihodima u iznosu od **2.521,00 KM**.

Revizijom smo utvrdili da postojeći izvori finansiranja nisu dovoljni da osiguraju pokriće troškova obavljanja djelatnosti Garantnog fonda. Skrećemo pažnju na kontinuiran gubitak (višak rashoda nad prihodima) ukoliko se ne obezbijede dodatni finansijski izvori i sredstva neophodan za pokriće tekućih troškova.

7. KREDITNE GARANCIJE

Garantni fond je u 2013. godini nastavio s obavljanjem davanje kreditnih garancija za kredite malim i srednjim preduzećima i samostalnim preduzetnicima i davanje garancija za ruralne kredite, u dvije kreditne linije i to:

- Davanje garancija za kreditiranje razvoja malih i srednjih preduzeća i samostalnih preduzetnika,
- Davanje garancija za kreditiranje registrovanih poljoprivrednih gazdinstava.

Kreditne garancije se izdaju na osnovu ugovora o finansijskim uslugama koji su potpisani sa poslovnim bankama.

U periodu od 01.01. do 28.10.2013. godine izdavanje kreditnih garancija (za kreditiranje malih i srednjih preduzeća i samostalnih preduzetnika) vršeno je na osnovu ugovora o oročenom depozitu u konvertibilnim markama i finansijskim uslugama vezanim uz kreditne garancije iz 2008. godine sa : Hypo Alpe Adria a.d. Banja Luka, Unicredit bank d.d. Mostar, Nova banka a.d. Banja Luka i Bobar banka a.d. Bijeljina.

Nakon isteka Ugovora sa pomenutim bankama Upravni odbor Garantnog fonda donio je Odluku broj: 113-3/13 od 12. 6. 2013. godine o raspisivanju Javnog poziva za izbor četiri komercijalne banke, za obavljanje finansijskih usluga vezanih uz kreditne garancije i ugovor oročenom KM depozitu.

Obzirom da nisu postignuti očekivani rezultati u smislu ponuđenih kamatnih stopa prema korisnicima kredita, prema Garantnom fondu, kao i ponuđenim multiplikatorima, Upravni odbor je donio Odluku broj: 142-1/13 od 7. 8. 2013. godine, o poništenju javnog poziva.

Zbog navedenog, Upravni odbor je 02.09.2013. godine donio Odluku broj: 151-2/13 o raspisivanju Javnog poziva za sklapanje ugovora o finansijskim uslugama vezanim uz kreditne garancije.

Navedenom odlukom (član 2) definisano je da će Garantni fond zaključiti ugovor o finansijskim uslugama vezanim uz kreditne garancije na period od pet godina i ukupno odobriti 5.000.000,00 KM.

Javni poziv shodno pomenutoj odluci raspisan je 3. 9. 2013. godine.

Nakon prispjelih ponuda Upravni odbor je 18. 10. 2013. godine sačinio zapisnik sa otvaranja primljenih prijava na Javni poziv.

Nakon razmatranja ponuda Upravni odbor je donio Odluku broj: 176-1/13 od 23. 10. 2013. godine o dodjeli ugovora o finansijskim uslugama vezanim uz kreditne garancije, sljedećim bankama:

- UniCredit bank d.d. Mostar o finansijskim uslugama vezanim za dugoročne kredite sa maksimalnim rokom otplate 60 mjeseci – 7,70%, nominalnom kamatnom stopom za kratkoročne kredite – 7,20%,
- NLB Razvojnog bankom a.d. Banja Luka za dugoročne kredite sa maksimalnim rokom otplate od 60 mjeseci – 7,30%, nominalnom kamatnom stopom za kratkoročne kredite – 6,00%,
- Pavlović International Bank a.d. Slobomir Bijeljina za dugoročne kredite sa maksimalnim rokom otplate od 60 mjeseci – 8,50%, nominalnom kamatnom stopom za kratkoročne kredite – 8,50%.

Postupak odobravanja kreditnih garancija regulisan je Pravilima i procedurama Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta BiH za odobravanje kreditnih garancija koje donosi Upravni odbor Garantnog fonda, posebno za svaku kreditnu liniju.

Odobravanje kreditnih garancija za kreditnu liniju kreditiranja razvoja malih i srednjih preduzeća i samostalnih preduzetnika, vršeno je na osnovu Pravila i procedura Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta BiH za odobravanje kreditnih garancija (prečišćeni tekst) broj: 168/10 od 28. 10. 2010. godine.

Tokom 2013. godine odobravanje kreditnih garancija za kreditne linije u cilju razvoja poljoprivrede na području Brčko distrikta BiH, vršeno je na osnovu „Pravila i procedura Razvojno garantnog fonda Brčko distrikta BiH za odobravanje kreditnih garancija po Odluci Vlade Brčko distrikta BiH o plasiranju novčanih sredstava kroz kreditne linije u cilju razvoja poljoprivrede na području Brčko distrikta BiH“ broj: 153/11 od 9. 8. 2011. godine. Navedene Procedure definišu: korisnike kreditnih garancija (fizička i pravna lica na području Brčko distrikta BiH), iznos kreditnih garancija, način podnošenja zahtjeva, analiziranje prispjelih zahtjeva, njihovo razmatranje, proces odobravanja i njihovo dostavljanje bankama.

Revizijom smo utvrdili da je Garantni fond tokom 2013. godine odobrio kreditne garancije za 41 korisnika u ukupnom iznosu od 545.910,50 KM, i to za: 5 društava s ograničenom odgovornošću u iznosu od 183.500,00 KM, 2 samostalna preduzetnika u iznosu od 15.000,00 KM i 34 nosilaca registrovanih poljoprivrednih gazdinstava u iznosu od 347.410,50KM.

U narednom tabelarnom pregledu dat je pregled izdatih kreditnih garancija za obje kreditne linije (privreda i poljoprivreda) po bankama:

Tabela 7: Pregled izdatih i realizovanih kreditnih garancija u periodu 1. 1. - 31. 12. 2013. godine

R. br.	Banka	Početno stanje 1. 1. 2013.	Oslobodene kreditne garancije u 2013.	Odobrene kreditne garancije u 2013.	Saldo 31.12.2013.
0	1	2	3	4	5 (2-3+4)
1.	Hypo Alpe Adria a.d. Banja Luka	1.424.105,00	326.000,00	0,00	1.098.105,00
2.	Unicredit bank d.d. Mostar	726.000,00	411.000,00	113.500,00	428.500,00
3.	Nova banka a.d. Banja Luka	974.750,00	259.000,00	70.000,00	785.750,00
4.	Bobar banka a.d. Bijeljina	45.000,00	45.000,00		0,00
5.	NLB Razvojna banka ugovor iz 2013.			15.000,00	15.000,00
6.	Ukupno odobrene kreditne garancije privredi	3.169.855,00	1.041.000,00	198.500,00	2.327.355,00
7.	Bobar banka a.d. Bijeljina	245.700,00	0,00	7.000,00	252.700,00

8.	Komercijalna banka a.d. Banja Luka	589.341,74	19.000,00	177.910,50	748.252,24
9.	Pavlović Internacional Bank	127.500,00	2.500,00	85.000,00	210.000,00
10.	NLB Razvojna banka	133.263,39	8.500,00	77.500,00	202.236,39
11.	Ukupno odobrene kreditne garancije poljoprivreda	1.095.805,13	30.000,00	347.410,50	1.413.188,63
12.	Ukupno (7+11)	4.265.660,13	1.071.000,00	545.910,50	3.740.543,63

U prethodnom pregledu predstavljene su izdate kreditne garancije do 2013. godine u iznosi 4.265.633,13 KM, oslobođene tokom godine u iznosu od 1.071.000,00 KM, izdate nove u iznosu od 545.910,50 KM, tako da je na dan 31. 12. 2013. godine ukupno stanje izdatih kreditnih garancija iznosi 3.740.543,63 KM.

U postupku revizije, uvidom u ugovore i u pomoćnu evidenciju, utvrdili smo da je Garantni fond, na dan 31.12.2013. godine, izdao Hypo Alpe Adria a.d. banci Banja Luka kreditnih garancija u vrijednosti od 1.098.105,00 KM koje se odnose na date garancije iz ranijeg perioda, a što je više za 123.105,00 KM od ugovorom predviđenog iznosa. Ugovorom broj: 54/08 od 10.04.2008. godine, je regulisano da će banka prihvatiti ukupan iznos kreditnih garancija u iznosu od 975.000,00 KM. U toku 2013. godine Garantni fond nije izdavao nove kreditne garancije Hypo Alpe Adria a.d. banci Banja Luka, samo je evidentirao razduženje postojeći kreditnih garancija, obzirom da je navedeni Ugovor istekao 10.04.2013. godine.

8. KOMENTAR

Garantnom fondu Brčko distrikta BiH je uručen Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2013. godine, broj: 01-02-03-13-126/14, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Garantni fond se očitovao dopisom broj: 147/14 od 29.05.2014. godine. Primjedbe nisu prihvaćene zbog toga što nisu priloženi dokazi koji bi uticali na izmjenu nalaza datih u Nacrtu izvještaja. Stoga dostavljeni Nacrt predstavlja Konačan izvještaj.

Tim za reviziju

Envera Imamović, dipl. oec.

Amra Ilić, dipl. oec.

Tatjana Pavlović-Klašnić, dipl. iur.